

The Archaeological Museum of Drama is a small museum that promotes the cultural character of the region. Its permanent exhibition is historical, encompassing human presence in the prefecture of Drama from the Middle Paleolithic period (50,000 years ago) down to the modern age.

The exhibition area consists of three main galleries. The first exhibits finds from the Prehistoric, Classical, Hellenistic, and Roman periods in the city and prefecture of Drama. The second presents finds from the Early Christian, Byzantine, Post-Byzantine and modern periods down to 1913, while the inner courtyard of the building has been transformed into a covered atrium where one may view funerary, cult, and epigraphic monuments and sculptures dating from the Classical to the Post-Byzantine period.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΡΑΜΑΣ
DRAMA
ARCHAEOLOGICAL
MUSEUM

ΔΡΑΜΑ / DRAMA

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΡΑΜΑΣ
DRAMA
ARCHAEOLOGICAL
MUSEUM

ΔΡΑΜΑ / DRAMA

ΚΕΙΜΕΝΑ: Κ. ΠΕΡΙΣΤΕΡΗ - Μ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ-ΠΑΤΕΡΑ
ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ & ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΖΑΡΙΦΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΝΩΣ - OFFICE COM.
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: ΒΙΒΛΙΟΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Ε.

TEXT: K. PERISTERI - M. NIKOLAIDOU-PATERA
TRANSLATION: D. BROWN KAZAZIS
GENERAL SUPERVISION: PUBLICATIONS DEPARTMENT
DESIGN & LAYOUT: ZARIFOPOULOS MINOS - OFFICE COM.
PRINT: BIBLIOSYNERGATIKI S.A.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ INFORMATION

T: 25210 31365

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ - HELLENIC REPUBLIC
Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού
Ministry of Culture & Tourism

2011 © ΤΑΜΕΙΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
2011 © ARCHAEOLOGICAL RECEIPTS FUND
www.tap.gr

Χρηματοδότηση έκδοσης: ΟΠΑΠ Α.Ε.
Edition sponsored by ΟΠΑΠ S.A.

106 MDR

www.visitgreece.gr

Το Αρχαιολογικό Μουσείο της Δράμας αποτελεί ένα χώρο περιορισμένων διαστάσεων, που προβάλλει την πολιτιστική φυσιογνωμία της περιοχής. Η έκθεσή του έχει διαχρονικό χαρακτήρα και καλύπτει χρονικά την ανθρώπινη παρουσία στο νομό Δράμας από τη μέση παλαιολιθική περίοδο (50.000 χρόνια από σήμερα) έως τους νεότερους χρόνους.

Ο εκθεσιακός χώρος αποτελείται από τρεις κύριες αίθουσες. Στην πρώτη εκτίθενται ευρήματα από θέσεις προϊστορικών, κλασικών, ελληνιστικών και ρωμαϊκών χρόνων της πόλης και του νομού Δράμας. Στη δεύτερη παρουσιάζονται ευρήματα παλαιохριστιανικών, βυζαντινών, μεταβυζαντινών και νεότερων χρόνων, έως το 1913, ενώ η εσωτερική αυλή του αρχικού κτιρίου διαμορφώθηκε σε στεγασμένο αίθριο, όπου βλέπει κανείς ταφικά, λατρευτικά και επιγραφικά μνημεία και γλυπτά από τους κλασικούς ως και τους μεταβυζαντινούς χρόνους.

I. Αίθουσα προϊστορικών, κλασικών, ελληνιστικών και ρωμαϊκών χρόνων

Παρουσιάζει την ανθρώπινη πολιτιστική δραστηριότητα στην πόλη της Δράμας και σε ολόκληρο το νομό από τη μέση παλαιολιθική περίοδο έως τους ύστερους ρωμαϊκούς χρόνους.

Οι πρώτοι κυνηγοί εμφανίζονται στο Σπήλαιο Πηγών του Αγγίτη 50.000 χρόνια από σήμερα, κατά τη μέση παλαιολιθική περίοδο, οπότε τοποθετούνται τα λίθινα εργαλεία και τα οστά ζώων που έφερε στο φως μια πρώτη ανασκαφική έρευνα.

Ο νομός Δράμας γνωρίζει μεγάλη ακμή κατά τη μέση και νεότερη νεολιθική περίοδο. Τα ευρήματα των συστηματικών ανασκαφών των νεολιθικών οικισμών των Σιταγρών και του Αρκαδικού αποδεικνύουν την εγκατάσταση των πρώτων γεωργών και κτηνοτρόφων ήδη από τα μέσα της 6ης χιλιετίας π.Χ. Η αναπαράσταση μιας νεολιθικής κατοικίας (σύμφωνα με μικρογραφικό ομοίωμα σπιτιού που βρέθηκε στην ανασκαφή των Σιταγρών) βοηθά τον επισκέπτη του Μουσείου να ταξιδέψει μέσα στο χρόνο και να γνωρίσει την απλή καθημερινή ζωή του νεολιθικού ανθρώπου. Η κατοικία είναι μονόκωρη, πασσαλόπηκτη, ορθογώνια, φτιαγμένη με κλαδιά φουντουκιάς και πηλό. Στο εσωτερικό υπάρχει ένας μικρός πήλινος φούρνος, ξύλινα έπιπλα, πάγκοι, στρωσίδια και καλάθια. Πλήθος από αγγεία και εργαλεία συμπληρώνουν την απαραίτητη οικοσκευή του νεολιθικού σπιτιού, που ήταν μικρό σε μέγεθος, αλλά κάλυπτε όλες τις ανάγκες των ενοίκων του. Παρουσιάζονται επίσης κοσμήματα, ειδώλια και τελετουργικά αγγεία. Η ζωή στον οικισμό των Σιταγρών συνεχίζεται και στην πρώιμη εποχή του Χαλκού.

Από την ύστερη εποχή του Χαλκού εκτίθενται κτερίσματα των ταφικών τύμβων Ποταμών και Εξοχής, ενώ από την πρώιμη εποχή του Σιδήρου ξεχωρίζουν τα πλούσια κτερίσματα τριών ταφικών τύμβων από τη βιομηχανική ζώνη της Δράμας.

Ελάχιστα ευρήματα και λίγες φιλολογικές πληροφορίες προέρχονται από τους αρχαίους και κλασικούς χρόνους. Σε «θησαυρό» 860 ασημένιων νομισμάτων από τους Ποταμούς φαίνεται καθαρά η μετάβαση από τα κλασικά στα ελληνιστικά χρόνια καθώς τα νομίσματα της Θάσου και των αποικιών της παραχωρούν τη θέση τους στα νομίσματα του βασιλιά Φιλίππου Β΄ της Μακεδονίας, της νέας δύναμης του τόπου.

Η πεδιάδα της Δράμας και οι γύρω ημιορεινές περιοχές αποτέλεσαν κατά την ελληνιστική εποχή περιφέρεια του μακεδονικού βασιλείου και αργότερα τμήμα της ρωμαϊκής επαρχίας της Μακεδονίας με κύριο αστικό κέντρο τους

Φιλίππους. Μέσα στην πόλη της Δράμας, στην Καλή Βρύση και σε άλλες περιοχές του νομού, είναι κυρίαρχη η λατρεία του θεού Διονύσου από τους πρώιμους ελληνιστικούς έως και τους ρωμαϊκούς χρόνους, με τοπικά ιερά και διάσπαρτα ευρήματα.

Στο βάθος της αίθουσας ξεχωρίζει η περίφημη επιτύμβια στήλη από τη Γραμμένη, που περιγράφει τις στρατιωτικές επιτυχίες του Ρωμαίου λεγεωναρίου Τιβερίου Κλαυδίου Μαξίμου, ο οποίος διακρίθηκε στον πόλεμο της Δακίας (2ος αι. μ.Χ.).

2. Αίθουσα παλαιοχριστιανικών, βυζαντινών και μεταβυζαντινών χρόνων

Αρχιτεκτονικά γλυπτά, κεραμική και νομίσματα βεβραιώνουν τη συνέχεια της ζωής στην πόλη και το νομό Δράμας κατά τους παλαιοχριστιανικούς, βυζαντινούς, μεταβυζαντινούς έως και τους νεότερους χρόνους.

Κατά την παλαιοχριστιανική εποχή η Δράμα αποτελεί επαρχία της επισκοπής των Φιλίππων. Στους πρώιμους βυζαντινούς χρόνους υπάρχει στρατιωτικός διοικητής που ελέγχει την περιοχή, εγκατεστημένος στο «πολίχνιον» ή «κάστρον» της Δράμας.

Το «κάστρον» της Δράμας κυριεύεται από τους Σέρβους (μέσα του 14ου αι.) και επανέρχεται στους Βυζαντινούς το 1371, οπότε γίνεται σημαντικό διοικητικό κέντρο και έδρα αρχιεπισκοπής έως την κατάκτησή του από τους Οθωμανούς, το 1383.

Ο επισκέπτης ταξιδεύει στα νεότερα χρόνια με φωτογραφική έκθεση που αναφέρεται στην πόλη της Δράμας, στα εκτός Δράμας αστικά κέντρα και στους ορεινούς οικισμούς, από τις αρχές της Τουρκοκρατίας έως το τέλος του 19ου αι.

3. Αίθουσα στεγασμένου αιθρίου

Το στεγασμένο αιθριο φιλοξενεί τον εκθεσιακό χώρο των λίθινων γλυπτών και επιγραφών. Υπάρχουν διάφορες θεματικές ενότητες:

- ταφικά μνημεία από τον 4ο αι. π.Χ. έως και τους ύστερους ρωμαϊκούς χρόνους,
- γλυπτά και αναθηματικά ανάγλυφα σχετικά με τη λατρεία του θεού Διονύσου, διαφόρων άλλων θεών του ελληνορωμαϊκού πανθέως καθώς και τοπικών θεοτήτων,
- αρχιτεκτονικά γλυπτά από τους αρχαίους χρόνους έως την Τουρκοκρατία.

Ξεχωρίζουν μια ενεπίγραφη στήλη με κείμενο βασιλικού διατάγματος στρατολόγησης του βασιλιά της Μακεδονίας Φιλίππου Ε΄ (197 π.Χ.) και ένα ακέφαλο άγαλμα ιματιοφόρου ρωμαϊκών χρόνων από τη Μικρομηλιά Ποταμών.

I. Gallery of the Prehistoric, Classical, Hellenistic and Roman periods

This gallery presents human cultural activity in the city of Drama and throughout the prefecture from the Middle Paleolithic to the Late Roman period.

The first hunters appeared in the Cave of Aggites River Springs 50,000 years ago, during the Middle Paleolithic period, when the stone tools and animal bones brought to light by initial excavations date.

The prefecture of Drama was very prosperous during the Middle and Late Neolithic periods. Finds from systematic excavations of the Neolithic settlements of Sitagri and Arkadikos demonstrate the establishment of the first farmers and herdsman as early as the mid-6th millennium BC. The reconstruction of a Neolithic house (done in accordance with a miniature house model found in the excavations at Sitagri) helps Museum visitors to travel back in time and become acquainted with the simple daily life of Neolithic man. This one-room pile dwelling was rectangular, and made with hazelnut branches and clay. In its interior are a small clay oven, wooden furniture, benches, mats, and baskets. A great many vases and tools complete the requisite furnishings of the Neolithic house, which though small met all its inhabitants' needs. In addition, jewelry, figurines and ritual vessels are presented. Life in the settlement of Sitagri continued into the Early Bronze Age. Late Bronze Age funerary gifts from burial mounds at Potami and Exoche are on exhibit, while from the Early Iron Age the rich grave goods from three burial mounds in Drama's industrial zone may be singled out.

There are paltry finds and little written evidence coming from the Archaic and Classical ages. In a "treasure" (hoard) of 860 silver coins from Potami, the transition from the Classical to

the Hellenistic period is obvious, since coins of Thasos and its colonies yield to coins of King Philip II of Macedon, the area's new power.

During the Hellenistic period, the plain of Drama and surrounding semi-mountainous areas formed a region of the kingdom of Macedon, and later a part of the Roman province of Macedonia, whose major urban center was Philippi. Within the city of Drama, at Kale Vryse and in other areas in the prefecture, worship of the god Dionysus prevailed from the early Hellenistic to the Roman period, with local sanctuaries and scattered finds.

At the rear of this gallery, we make special mention of the famous funerary stele from Grammeni describing the military successes of the Roman legionnaire Tiberius Claudius Maximus, who was distinguished in the Dacian Wars (2nd c. AD).

2. Gallery of the Early Christian, Byzantine, and Post-Byzantine periods

Architectural sculptures, pottery, and coins confirm the continuity of life in the city and prefecture of Drama during the Early Christian, Byzantine, and Post-Byzantine periods down to the modern era.

During the Early Christian period, Drama was a province of the diocese of Philippi. In the Early Byzantine period there was a military governor who controlled the region, settled in the *polichnion* (small town) or *kastron* (castle) of Drama. The castle of Drama was taken by the Serbs (mid-14th c.) and returned to Byzantine control in 1371, when it became an important administrative center and the seat of a bishop until the Ottoman conquest in 1383.

Visitors may travel forward in time via a photographic exhibit concerning the city of Drama, urban centers outside of Drama, and mountain settlements from the early period of Ottoman rule until the late 19th c.

3. Gallery in the covered atrium

The covered atrium hosts the exhibition area for stone sculptures and inscriptions. There are various thematic groupings:

- funerary monuments from the 4th c. BC down to the Late Roman period,
- sculptures and votive reliefs concerned with worship of the god Dionysus, other gods of the Greco-Roman pantheon, and local divinities,
- architectural sculptures from antiquity down to the Ottoman period.

Noteworthy pieces include an inscribed stele with the text of a royal decree for military conscription of Philip V of Macedon (197 BC) and a headless Roman statue of a man wearing a himation from Mikromilia, Potami.